

سید حسین فتوی (مشهد)

پاسخ برگ مرحله ی دوم المپیاد ریاضی فرمول وحدت ۲۰۱۸/۲۰۱۹

۹۹۸

راه حل مساله ی ۱

ابتدا باستانی ساده تر شروع می کنیم
به شکل روبرو دقت کنید شکل روبرو دارای یک ۶ ضلعی داخلی
است. هر مثلث متساوی الاضلاع درون ۳ خط مشخص شده است

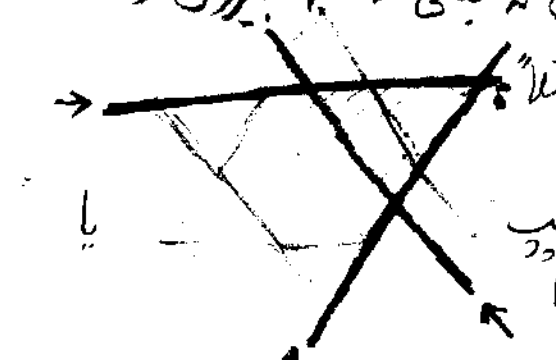
که این ۳ خط هر کدام موازی با یکی از اضلاع ۶ ضلعی است. در واقع هر یک از
اضلاع داخلی یا درون ۶ ضلعی موازی ۳ جهت هستند و در هر جهت ۳ ضلع است.

برای اینکه مثلثی متساوی الاضلاع از آن شکل پیدا کنیم فقط کافیست
از هر کدام از ۳ ضلعی را انتخاب کنیم که در نتیجه ناحیه ی مشخص شده
بین آن ۳ ضلع یک مثلث است. مثلاً با انتخاب اضلاع مشخص شده در زیر مثلث رنگی

ایجاد می شوند
نکته ی مهم اینجاست که آن مثلث هایی که بخشی از آنها بیرون از ۶ ضلعی
جستجو می شوند با این روش ایجاد می شوند. مثلاً

دقت کنید که در شکل روبرو ما از جهت
۱ ضلع بالایی و ۲ ضلع پایینی. از جهت ۱ ضلع پایینی و ۲ جهت
بالایی و از جهت ۱ ضلع پایینی و ۲ ضلع بالایی می گذرد. مثلاً
صحت راست ۶ ضلعی را انتخاب کرده ایم.

پس تعداد مثلث های شکل بالا می شود تعداد انتخاب های ۳ ضلعی از جهت های متفاوته
که می شود $120 = 4 \times 3$ (زیرا هر جهت دارای ۵ ضلع است) اما آن انتخاب هایی که سه ضلع از یک
نقطه بگیرند را باید کم کنیم زیرا مثلث ایجاد شونده بر یک نقطه می شود. و تعداد این انتخاب ها
برابر تعداد نقاط داخلی یا روی ۶ ضلعی است. (مثلاً در شکل بالا ۱۹ تا است) زیرا هر ۳ خط هم
باید از یکی از این نقاط بگذرند پس برای شکل بالا جواب می شود: $120 - 19 = 101$

به همین ترتیب برای شکل صورت سوال برای هر جهت ۹ خط وجود دارد که می شود 9^3 و
تعداد نقاط داخلی ۶ ضلعی هم برابر $9 + (6+7+8) = 26$ یعنی ۶۱ است. پس جواب مسئله می شود

$$9^3 - 61 = 729 - 61 = 668$$

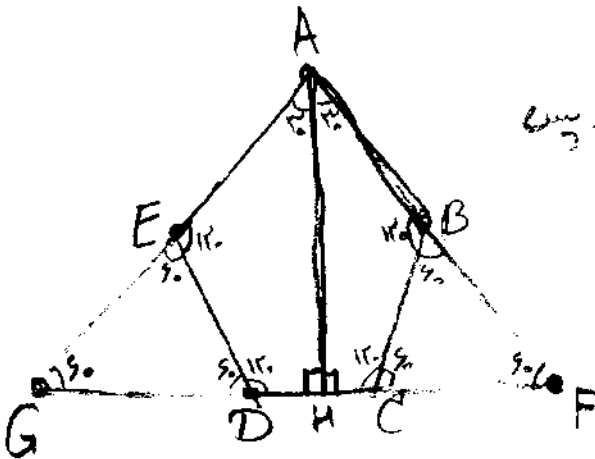
پاسخ برگ مرحله ی دوم المپیاد ریاضی فرمول وحدت ۲۰۱۸/۲۰۱۹

راه حل مساله ی ۲:

$$\frac{9\sqrt{3}}{2}$$

ابتدا دقت کنید که $\hat{HAE} = \hat{HAB} = 30^\circ$

زیرا مجموع زاویه های چپ داخلی $AHCB$ باید 360° باشد پس $\hat{HAB} = 30^\circ = 30^\circ = 30^\circ$ و به همین ترتیب برای \hat{HAE}

حال اضلاع $AE \perp AB$ و $CD \perp AC$ اعتباری دهیم

$$\hat{CBF} = \hat{BCF} = 180^\circ - 120^\circ = 60^\circ$$

$$\hat{GED} = \hat{GDE} = 60^\circ$$

پس مثلث های BCF و GED متساوی الاضلاع می شوند. پس $\triangle AGF$ نیز متساوی الاضلاع می شود

حال فرض کنیم $ED = x$ و $BC = y$ پس:

$$AG = AF = GF \Rightarrow x + x = y + y = x + y + x \Rightarrow \boxed{x = 2} \quad \boxed{y = 2}$$

راه اول: حل چون $AF = 9$ و $\hat{HAF} = 30^\circ$ پس

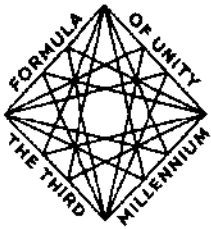
$$AH = AF \cdot \cos 30^\circ = 9 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{9\sqrt{3}}{2}$$

راه دوم:

$$\left. \begin{array}{l} \hat{HAF} = \hat{HAG} \\ \hat{AHG} = \hat{AHF} \\ AH = AH \end{array} \right\} \Rightarrow \triangle AHF \cong \triangle AHG \Rightarrow HF = HG \Rightarrow \left. \begin{array}{l} 3 + HC = 2 + HD \\ HC + HD = 5 \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} DH = 3 \\ HC = 2 \end{array} \right\}$$

$$\Rightarrow AH = \sqrt{AF^2 - HF^2} = \sqrt{9^2 - \left(\frac{9}{2}\right)^2} = \frac{9\sqrt{3}}{2}$$

$$\Rightarrow HF = \frac{9}{2}$$

پاسخ برگ مرحله ی دوم المپیاد ریاضی فرمول وحدت ۲۰۱۸/۲۰۱۹

راه حل مساله ی ۳: ۱

$$\blacklozenge \quad (y+\sqrt{x})(y-x^2)\sqrt{1-x} \leq 0$$

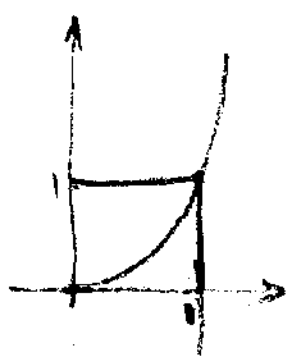
چون $\sqrt{1-x}$ و \sqrt{x} اعدادی حقیقی باید باشند پس $0 \leq x \leq 1$ (*)

حال چون $\sqrt{1-x} \geq 0$ پس $(y+\sqrt{x})(y-x^2) \leq 0$

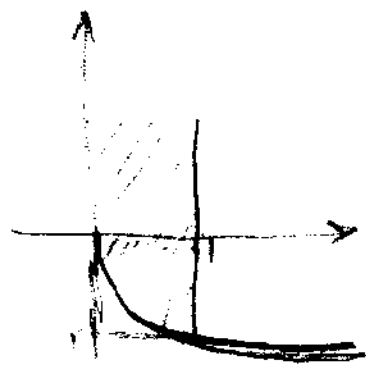
پس دو حالت داریم: ۱) $y-x^2 \geq 0$ و $y+\sqrt{x} \leq 0$ $\Leftrightarrow y \leq -\sqrt{x}$ و $y \geq x^2$ $\Leftrightarrow x^2 \leq -\sqrt{x}$ تناقض

پس حالت ۲) غلط است

$$\Rightarrow \left. \begin{matrix} y-x^2 \leq 0 \\ y+\sqrt{x} \geq 0 \end{matrix} \right\} \Rightarrow -\sqrt{x} \leq y \leq x^2$$

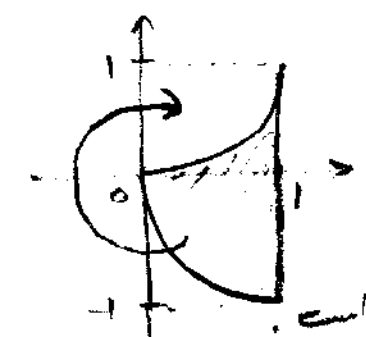
خب دقت کنید که نمودار x^2 به شکل مقابل است (نمودار سهمی) و $x^2 \leq y$ (در بازه $0 \leq x \leq 1$) برابر ناحیه ی رنگی است -

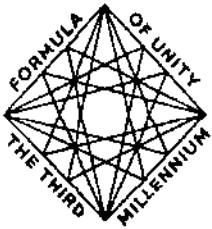
و $y - \sqrt{x} \leq 0$ نیز نمودار وارون x^2 و به شکل مقابل است. پس $y \leq \sqrt{x}$ (در بازه $0 \leq x \leq 1$) برابر ناحیه ی رنگی است -

پس اشتراک دو نمودار یعنی ناحیه ی $-\sqrt{x} \leq y \leq x^2$

به شکل درج شده است:

مثال چون بخش پایین محور x وارون نمودار سهمی بالایی است پس بخش پایین محور x برابر ناحیه ی مربع اما فضای بخش بالایی است پس می توانیم آن را به بالا انتقال دهیم و در نتیجه مساحت کل برابر ۱ است

پاسخ برگ مرحله ی دوم المپیاد ریاضی فرمول وحدت ۲۰۱۸/۲۰۱۹

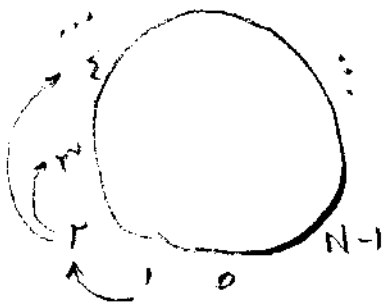
تکلم n های فرد راه حل مساله ی ۴

دقت کنید که درجه ی هر رأس می تواند از ۰ تا $n-1$ باشد و چون تعداد افراد n نفر و هرکس درجه ای متفاوت است پس دقیقاً یک نفر برای هر کدام از درجه های $0, 1, \dots, n-1$ وجود دارد. پس مجموع درجه ها می شود $\frac{n(n-1)}{2} = 0+1+\dots+(n-1)$

از طرفی اگر درجه ی هر رأس برابر باشد مثلاً a ، مجموع درجه ها می شود an (درجه یعنی تعداد کادوهای که داده و درجه ی دریافتی یعنی تعدادی که گرفته پس مجموع کادوهای دریافتی برابر مجموع کادوهای داده است.) $\Rightarrow n$ باید فرد باشد $\Rightarrow a = \frac{n-1}{2}$ $\Rightarrow an = \frac{n(n-1)}{2}$

حال اثبات می کنیم که برای تمام n های فرد این کار امکان است. برای اثبات الگوریتمی

ارائه می دهیم : فرض کنید افراد به ترتیب درجه ها شان دو یک پایه نسبت به باشند. هر نفر به افراد بعد از خود (به اندازه ی درجه اش) به ترتیب کادو بدهد. حال اثبات می کنیم که طبق این الگوریتم تمام افراد به اندازه ی $\frac{n-1}{2}$ کادو می گیرند.

نفر i هم دو کادو می گیرد. فرض کنید آخرین نفر در سمت راست او که بهش کادو می دهد $k-i$ باشد پس :

$$i-k = k \Rightarrow i = 2k \Rightarrow k = \frac{i}{2}$$

تعداد افراد از نفر i تا $k-i$ که کادو می گیرند به آنها می رسد و فرض کنید اولین نفر سمت راست او که بهش کادو می دهد $k+i$ باشد پس مثل بالا :

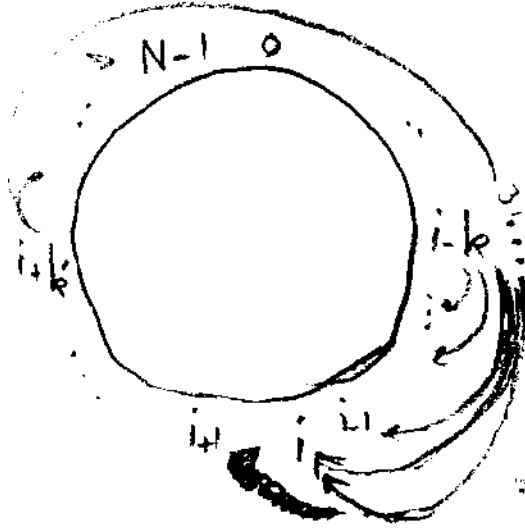
$$i+k = N-1 - (k-i) \Rightarrow 2k = N-1 - i \Rightarrow k = \frac{N-1-i}{2}$$

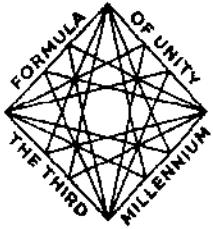
تعداد افرادی که از $k+i$ تا i کادو می رسد

پس k نفر در راست او $N-k$ نفر در دست او (از نفر $k+i$ تا $N-1$) به او کادو می دهند پس درجه ی دریافتی او می شود :

$$N-k-i+k = N - \left\lfloor \frac{N-1}{2} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor - i = \begin{cases} \text{زوج } i \Rightarrow N - \frac{N-1-i}{2} + \frac{i}{2} - i = \frac{N-1}{2} \\ \text{فرد } i \Rightarrow N - \frac{N-1}{2} + \frac{i-1}{2} - i = \frac{N-1}{2} \end{cases}$$

(دقت کنید N فرد است)

سید حسین رضوی

پاسخ برگ مرحله ی دوم المپیاد ریاضی فرمول وحدت ۲۰۱۸/۲۰۱۹

راه حل مساله ی ۵ : [۲۹]

$$m^3 = n^3 + 13n \Rightarrow (m-n)(m^2 + mn + n^2) = 13(n-21)$$

حال ابتدا فرض کنیم $n > 21$ در اینجا طرف راست مثبت است و پس طرف چپ نیز باید مثبت باشد و پس $m > n$ و ما می دانیم که $m^2 + mn + n^2 < n^2 < n-21$ پس برای اینکه تساوی برقرار باشد باید $13 < m-n$ باشد :

$$21 < n < m < n + 13$$

$$\Rightarrow m = n + k \quad (1 \leq k \leq 13)$$

$$\Rightarrow (n+k)^3 - n^3 + k^3 + 3nk(n+k) = n^3 + 13(n-21) \Rightarrow k^3 + 3nk(n+k) = 13(n-21) \quad \left. \begin{matrix} \\ \\ \\ \end{matrix} \right\} \Rightarrow k \geq 1$$

$$13(n-21) \geq 1 + 3n(n+1) \Rightarrow 3n^2 - 10n + 27 \leq 0 \Rightarrow n^2 - \frac{10}{3}n + \frac{27}{3} \leq 0$$

$$\Rightarrow (n - \frac{5}{3})^2 + \frac{27}{9} - \frac{25}{9} \leq 0 \Rightarrow (n - \frac{5}{3})^2 + \frac{19}{9} \leq 0 \rightarrow$$

امکان ندارد زیرا طرف راست منفی است و مربع هر عدد از صفر بزرگتر است.

$$\Rightarrow n \leq 21$$

حال چون n از $n=21$ مساوی برقرار است پس $n=21$ یک جواب است حال فرض کنیم $n < 21$:

$$\Rightarrow n-21 < 0 \Rightarrow m-n < 0 \Rightarrow (m-n)(m^2 + mn + n^2) = 13(21-n)$$

$$\Rightarrow (n-m)(m^2 + mn + n^2) = 273 \cdot 11n < 273 \Rightarrow m^2 + mn + n^2 < 273 \Rightarrow n^2 < 273 \Rightarrow n \leq 16$$

زیرا $13 \times 5 < 19^2$ تناقض $n=16 \Rightarrow (16-m)(m^2 + 16m + 16^2) = 13 \times 273$

زیرا $13 \times 6 < 15^2$ تناقض $n=15 \Rightarrow (15-m)(m^2 + 15m + 15^2) = 13 \times 273$

تناقض $n=14 \Rightarrow (14-m)(m^2 + 14m + 14^2) = 13 \times 273$

تناقض $n=13 \Rightarrow (13-m)(m^2 + 13m + 13^2) = 13 \times 273$

تناقض $n=12 \Rightarrow (12-m)(m^2 + 12m + 12^2) = 13 \times 273$

تناقض $n=11 \Rightarrow (11-m)(m^2 + 11m + 11^2) = 13 \times 273$

تناقض $n=10 \Rightarrow (10-m)(m^2 + 10m + 10^2) = 13 \times 273$

تناقض $n=9 \Rightarrow (9-m)(m^2 + 9m + 9^2) = 13 \times 273$

تناقض $n=8 \Rightarrow (8-m)(m^2 + 8m + 8^2) = 13 \times 273$

تناقض $n=7 \Rightarrow (7-m)(m^2 + 7m + 7^2) = 13 \times 273$

پس نقطه برای $n=1$ و $n=21$ معادله برقرار است پس جواب سوال می شود : $1+21=22$